

## ปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความ ดันโลหิตสูง ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่

กานต์ธีรา พรหมรักษา<sup>1</sup> อมรศักดิ์ โพธิ์อ่ำ<sup>2</sup>

### บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ กลุ่มประชากรคือบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 144 ราย คำนวณขนาดตัวอย่างได้จำนวน 116 ราย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านและวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ 0.907 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยบริหารประกอบด้วยด้านกำลังคน ด้านงบประมาณและด้านวัสดุอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}=2.72$ , S.D.=0.44) ด้านกระบวนการบริหารประกอบด้วยด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ด้านการประสานงานและด้านการควบคุมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}=2.72$ , S.D.=0.44) ระดับการปฏิบัติงานการควบคุมป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}=2.72$ , S.D.=0.44) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการควบคุมป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดกระบี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $r=0.385$ ,  $p\text{-value}=0.001$ ,  $r=0.463$ ,  $p\text{-value}<0.001$ ) ตามลำดับ ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรให้การสนับสนุนปัจจัยการบริหารอย่างเพียงพอและต่อเนืองรวมทั้งบุคลากรสาธารณสุขควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การควบคุมและป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของหน่วยงาน

**คำสำคัญ:** ปัจจัยบริหาร กระบวนการบริหาร ความดันโลหิตสูง

<sup>1</sup> นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่

<sup>2</sup> อาจารย์ประจำหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

**Corresponding author:**อมรศักดิ์โพธิ์อ่ำ, E-mail: amornsak1.poum@gmail.com

## An association between Administrative Factors, Administrative Processes and practicing for controlling hypertension among health workers who work in Health Promoting Hospital, Krabi Province

Karnteera, Promraksa<sup>1</sup> Amornsak Poum<sup>2</sup>

### Abstract

This descriptive study aimed to investigate an association between administrative factors, administrative processes and practicing for controlling hypertension among health workers who work in Health Promoting Hospital, Krabi Province. Target population were 144 health workers who worked at Health promoting hospital, Krabi Province during fiscal year 2018. Sample size calculated by Daniel formula was 116 cases, these participants were administered questionnaires by a systematic random sampling. Questions were allocated into 4 parts including, characteristics, administrative factors, administrative process, hypertension control practicing. Before trying out, questionnaires were proved validity by 3 experts and Cronbach's coefficient alpha was 0.907. Pearson product moment correlation coefficient was used for correlation test.

The result shown that administrative factors including man, money, and material had mean score with a high level ( $\bar{X}=2.72$ , S.D.= 0.44). In the same direction, an administrative processes including planning, organizing, directing, co-ordination, and controlling presented mean score at a high level ( $\bar{X}=2.72$ , S.D.=0.44). Moreover, a mean score of practicing for hypertension control was found at a high level ( $\bar{X}=2.72$ , S.D.=0.44). In context of an association, administrative factors and administrative process were illustrated a statistical significant association with practicing for hypertension control among health workers in Health Promoting hospital, Krabi Province ( $r=0.385$ ,

---

<sup>1</sup> Public Health Technical Officer, Professional Level, Plaipraya District Public Health Office, Krabi Province.

<sup>2</sup> Lecturer of Master of Public Health Program in Public Health Administration, Faculty of Public Health, Ramkhamhaeng University.

**Corresponding author:** AmornsakPoum, E-mail: amornsak1.poum@gmail.com

p-value=0.001, r=0.463, p-value<0.001, respectively). Suggestion, the director of health promoting hospitals should provide continuously enough administrative factors and encourage health workers participate in health strategic planning for both prevention and control of hypertension.

**Keyword:** Administrative factor, Administrative process, Hypertension

## บทนำ

ความดันโลหิตสูงเป็น “ฆาตกรเงียบ” (Silent killer) เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญของโรคหัวใจและหลอดเลือด ตามที่องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้กล่าวไว้ ถ้ามีภาวะความดันโลหิตสูงจะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงของโรคหลอดเลือดสมองเพิ่มขึ้นเป็น 4 เท่าและความเสี่ยงของกล้ามเนื้อหัวใจตายเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ความดันโลหิตสูงยังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญคาดว่าจะมีความชุกของโรคความดันโลหิตสูงทั่วโลกเพิ่มขึ้นถึง 1.56 พันล้าน ในปี 2025(พ.ศ.2568) สาเหตุส่วนใหญ่มาจากปัจจัยการดำเนินชีวิต เช่น ขาดการออกกำลังกาย การบริโภคอาหารที่มีส่วนประกอบของเกลือและไขมันสูง การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการสูบบุหรี่นำมาสู่ภาวะโรคที่เพิ่มขึ้น<sup>1</sup>

จากข้อมูลสภาพปัญหาของโรคความดันโลหิตสูงที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องสำหรับจังหวัดกระบี่ พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558 อัตราป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราป่วยต่อแสนประชากร เป็นดังนี้ 915.31,992.75,1,023.15,1,165.36,และ 1,432.97 ตามลำดับ ส่วนอัตรายาตายพบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558 อัตรายาตายด้วยโรคความดัน

โลหิตสูงจะลดลงในปี พ.ศ. 2555 และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี พ.ศ. 2557โดยอัตรายาตายต่อแสนประชากร เป็นดังนี้ 3.22 ,2.26 ,3.35 ,6.83 และ 5.01 ตามลำดับ กระทรวงสาธารณสุขซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ ในด้านการควบคุมและป้องกันโรคความดันโลหิตสูงทั้งในเชิงวิชาการหรือเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ เช่น เกณฑ์คลินิก NCD คุณภาพเกณฑ์โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ซึ่งเน้นการบูรณาการมาตรฐานหลักเกณฑ์รูปแบบและกลไกการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคมามากขึ้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีบทบาทสำคัญต่อการป้องกันและควบคุมโรคความดันโลหิตสูงซึ่งจะต้องมีงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ โดยเฉพาะในเรื่องของการสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสำหรับองค์กรและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดทำยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนและกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ<sup>2</sup> การดำเนินงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงจะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ได้ถ้าขาดปัจจัยการบริหารซึ่งประกอบด้วย กำลังคน

(Man)งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และและการบริหาร (Method) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหารงานต่างๆ<sup>3</sup> เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องอาศัยการบริหารจัดการซึ่งได้ยึดหลักกระบวนการบริหารแบบ POCCC<sup>4</sup> ซึ่งประกอบด้วย หลักในการบริหารจัดการองค์การที่ใช้กันทั้งในภาครัฐ และ เอกชนที่มีอำนาจบริหารมีหน้าที่ และ บทบาทการบริหารอยู่ 5 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organization) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling)จึงจะสามารถดำเนินไปสู่ความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพจากการสืบค้นข้อมูลวิจัยที่ผ่านมา ยังไม่พบรายงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร และกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตจังหวัดกระบี่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยประเด็นนี้เพื่อนำข้อมูลวิจัยที่ได้มาใช้ในการพัฒนางานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง ของบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่

### วิธีดำเนินการวิจัย

**รูปแบบการวิจัย** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research study)

#### **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ บุคลากรสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานควบคุม และ ป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ ปฏิบัติงานในหน้าที่มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป ในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 144 คน

กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณที่ทราบประชากรแน่นอนของแดเนียล (Daniel)<sup>5</sup>โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าความคลาดเคลื่อน สามารถยอมรับได้เท่ากับ 0.05 คำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 116 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling)

#### **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วย บุคลากร, งบประมาณ, วัสดุอุปกรณ์ ข้อคำตอบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best John W.)<sup>6</sup> แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยให้ค่าคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนน

ต่ำสุด แล้วนำไปหารด้วยระดับการวัดที่ต้องการคือ

ระดับสูง (คะแนน 3.67-5.00)

ระดับปานกลาง (คะแนน 2.34 – 3.66)

ระดับต่ำ (คะแนน 1.00 – 2.33)

ส่วนที่ 3 กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน, การจัดองค์กร, การอำนวยความสะดวก, การประสานงาน, การรายงาน ข้อคำตอบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best John W.)<sup>6</sup> แบ่งเป็น 3 ระดับ

ระดับสูง (คะแนน 3.67-5.00)

ระดับปานกลาง (คะแนน 2.34 – 3.66)

ระดับต่ำ (คะแนน 1.00 – 2.33)

ส่วนที่ 4 การปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดันโลหิตสูง ข้อคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามระดับการปฏิบัติ 5 ระดับคือ ปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best John W.)<sup>6</sup> แบ่งเป็น 3 ระดับ

ระดับสูง (คะแนน 3.67-5.00)

ระดับปานกลาง (คะแนน 2.34 – 3.66)

ระดับต่ำ (คะแนน 1.00 – 2.33)

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อหาความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้และคำนวณค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.907

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และรายงานผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด 2) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

### การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง (Ethical subject)

ผู้ศึกษาทำหนังสือขออนุญาตสาธารณสุขอำเภอทุกแห่งในจังหวัดกระบี่ เพื่อขอเก็บข้อมูลบุคลากรซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและ ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง โดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยมีอิสระในการตอบรับหรือปฏิเสธการให้ความร่วมมือดังกล่าวโดยจะไม่ให้รับผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น ซึ่งคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามจะถือเป็นความลับ และข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของประชากรทั้งหมด และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมทางวิชาการเท่านั้น

## ผลการวิจัย

บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 72.40) นั้ถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 71.60) มีอายุ 35-50 ปี (ร้อยละ 52.60) ( $\bar{X}$  = 42.66, S.D.=8.520, Min=25, Max=59) สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 87.10) จบศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 86.20) ตำแหน่งปัจจุบันคือ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (ร้อยละ 50) รองลงมาคือพยาบาลวิชาชีพ (ร้อยละ 44) มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน ระหว่าง 15-28 ปี (ร้อยละ 48.30) ( $\bar{X}$  = 20.59, S.D.=9.580, Min=2, Max=40) รับผิดชอบงานด้านการควบคุมป้องกันโรคความดันโลหิตสูง เฉลี่ย 6.53 ปี ( $\bar{X}$  = 6.53, S.D.=5.320, Min=1, Max=20)

ระดับปัจจัยการบริหารของผู้ปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.72, S.D.=0.44) เมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารจำแนกรายด้านพบว่าด้านกำลังคนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.47, S.D.=0.44) ด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.58, S.D.=0.49) และด้านวัสดุอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.61, S.D.=0.52) ตามลำดับ สำหรับปัจจัย

กระบวนการบริหาร พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.72, S.D.=0.44) เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารจำแนกรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.62, S.D.=0.53) ด้านการจัดองค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.81, S.D.=0.38) ด้านอำนาจการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.73, S.D.=0.44) ด้านการประสานงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.73, S.D.=0.44) ด้านการรายงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.72, S.D.=0.44) ตามลำดับสำหรับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.72, S.D.=0.44) เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานจำแนกรายด้านพบว่า การกำหนดทิศทางและนโยบายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.55, S.D.=0.58) ด้านระบบสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.66 S.D.=0.54) การปรับระบบและกระบวนการบริการอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.64, S.D.=0.48) ระบบการสนับสนุนการจัดการตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.62, S.D.=0.58) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.51, S.D.=0.56) การจัดบริการเชื่อมโยงชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X}$  = 2.60, S.D.=0.53) ตามลำดับ (ตามตารางที่ 1)

**ตารางที่ 1** จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยการบริหาร กระบวนการบริหารและการควบคุมป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ (n=116)

ตัวแปร	ระดับคะแนน						Mean	S.D.
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
1.ปัจจัยบริหาร	<b>62</b>	<b>53.4</b>	<b>53</b>	<b>45.7</b>	<b>1</b>	<b>0.9</b>	<b>2.72</b>	<b>0.44</b>
กำลังคน	59	50.9	53	45.7	4	3.4	2.47	0.44
งบประมาณ	68	58.6	48	41.4	-	-	2.58	0.49
วัสดุอุปกรณ์	73	62.9	41	35.3	2	1.7	2.61	0.52
2.กระบวนการบริหาร	<b>95</b>	<b>81.9</b>	<b>21</b>	<b>18.1</b>	-	-	<b>2.72</b>	<b>0.44</b>
การวางแผน	75	64.7	38	32.8	3	2.6	2.62	0.53
การจัดองค์การ	95	81.9	21	18.1	-	-	2.81	0.38
การบังคับบัญชาสั่งการ	85	73.3	31	26.7	-	-	2.73	0.44
การประสานงาน	85	73.3	31	26.7	-	-	2.73	0.44
การควบคุม	84	72.4	32	27.6	-	-	2.72	0.44
3. การปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง	<b>81</b>	<b>69.8</b>	<b>32</b>	<b>27.6</b>	<b>3</b>	<b>2.6</b>	<b>2.72</b>	<b>0.44</b>
การกำหนดทิศทางและนโยบาย	69	59.5	42	36.2	5	4.3	2.55	0.58
ด้านระบบสารสนเทศ	81	69.8	31	26.7	4	3.4	2.66	0.54
การปรับระบบและกระบวนการบริการ	75	64.7	41	35.3	-	-	2.64	0.48
ระบบการสนับสนุนการจัดการตนเอง	78	67.2	32	27.6	6	5.2	2.62	0.58
ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ	64	55.2	48	41.4	4	3.4	2.51	0.56
การจัดบริการเชื่อมโยงชุมชน	75	64.0	38	32.8	3	2.6	2.60	0.53

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารกับการ ปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 พบว่า ปัจจัยบริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน ควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดกระบี่อย่างมี นัย สำ คัญ ทาง ส ตี ตี ( $r=0.416$ ,  $p$ -value $<0.001$ ) กระบวนการบริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรค ความดันโลหิตสูงของบุคลากรสาธารณสุขใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $r=0.463$ ,  $p$ -value $<0.001$ ) (แสดงตามตารางที่ 2)

**ตารางที่ 2** สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่าง ปัจจัยบริหาร กระบวนการบริหาร และการ ควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่

ปัจจัยบริหาร และกระบวนการบริหาร	ระดับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
<b>ปัจจัยบริหาร</b>	<b>0.416</b>	<b>&lt;0.001**</b>	<b>มีความสัมพันธ์ทางบวก</b>
กำลังคน	0.469	<0.001**	มีความสัมพันธ์ทางบวก
งบประมาณ	0.345	<0.001**	มีความสัมพันธ์ทางบวก
วัสดุอุปกรณ์	0.198	0.033*	มีความสัมพันธ์ทางบวก
<b>กระบวนการบริหาร</b>	<b>0.463</b>	<b>&lt;0.001**</b>	<b>มีความสัมพันธ์ทางบวก</b>
ด้านการวางแผน	0.388	<0.001**	มีความสัมพันธ์ทางบวก
ด้านการจัดองค์กร	0.392	<0.001**	มีความสัมพันธ์ทางบวก
ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ	0.218	0.019*	มีความสัมพันธ์ทางบวก
ด้านการประสานงาน	0.330	<0.001**	มีความสัมพันธ์ทางบวก
ด้านการควบคุม	0.537	<0.001**	มีความสัมพันธ์ทางบวก

\* ระดับนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05

\*\* ระดับนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.01

#### การอภิปรายผล

ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการ ปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p$ -value $<0.001$ ) อธิบายเหตุผลได้ว่า ประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผลของการบริหารขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และคุณภาพของปัจจัยการบริหารเป็นสิ่งสำคัญ อาจกล่าวได้ว่า การบริหารคือการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากการบริหารทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัย กำลังคน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุสิ่งของ (material) และการจัดการ (Method) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเข้ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ หรือเรียกทรัพยากรการบริหารว่า 4 M's เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานใดๆ ให้ประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา ได้ข้อค้นพบว่า ทรัพยากรในการบริหารหรือปัจจัยในการบริหาร (Management resources) ที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการได้แก่คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการบริหาร (Method) ทรัพยากรในการบริหารหรือปัจจัยในการบริหารเหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นหรือเป็นพื้นฐานในการบริหารที่จะขาดเสียมิได้ถ้าขาดเสียแล้วไม่ว่าจะเป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจก็ตามงานก็จะไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดี<sup>7</sup> การบริหารเป็นการจัดการอย่างมีระบบแบบแผนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและทำให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบุคคลในการทำงาน<sup>8</sup> จากข้อมูลวิจัย สามารถอภิปรายจำแนกปัจจัยบริหารรายด้านได้ว่าด้านกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลสำเร็จให้การดำเนินงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะกำลังคนจะต้องมีทั้งคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ จากผลการวิจัยพบว่า ด้านกำลังคนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p\text{-value} < 0.001$ ) สามารถอธิบายได้ว่าผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนด้านบุคลากรทั้งด้านจำนวนความรู้ความสามารถให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานรวมทั้งการจัดให้บุคลากรสาธารณสุขได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ในการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงอย่างต่อเนื่องเพราะบุคลากรที่บรรจุใหม่ที่ต้องได้รับการปฐมนิเทศหรือได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอรวมทั้งบุคลากรสาธารณสุขควรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้บุคลากรสาธารณสุขสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ<sup>9</sup> สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ปุจฉากการ<sup>10</sup> พบว่าคนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารเพราะคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยบริหารด้านอื่นๆ หากหน่วยงานใดหาคนที่มีความรู้และความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานก็เป็นที่น่าใจได้ว่าการบริหารงานในหน่วยงานนั้นจะเจริญก้าวหน้า

และสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

ด้านงบประมาณมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p\text{-value} < 0.001$ ) อธิบายได้ว่าบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีการดำเนินการใช้จ่ายเงินบำรุงและงบประมาณอื่นๆในการปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงได้อย่างถูกต้องตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา<sup>11</sup> ได้ข้อค้นพบว่า ภาพรวมของปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับสูงทางบวกกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณ ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขด้านสุขภาพอาหาร ได้ร้อยละ 63.30 ดังนั้นสรุปได้ว่าเงินเป็นทรัพยากรการบริหารอีกประการหนึ่งที่ช่วยให้กลไกอื่นๆในระบบบริหารมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p\text{-value} = 0.033$ ) จากข้อมูลวิจัยพบว่า บุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (JHCIS) ที่ใช้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงได้เป็นอย่างดี และมีคู่มือ

แนวทางปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงชัดเจน เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิริวิมล ปุจฉาการ<sup>10</sup> ที่กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะขาดเสียมิได้ประการหนึ่งในการบริหารงานเพราะเป็นเครื่องมือดำเนินงานไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้

กระบวนการบริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของบุคลากรสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p\text{-value} < 0.001$ ) เนื่องจากกระบวนการบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเกี่ยวข้องต่อเนื่อง ผู้บริหารจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรขององค์การเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคนตั้งแต่ระดับสูงสุดถึงระดับต่ำสุดสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพโดยกระบวนการบริหารประกอบด้วยขั้นตอนที่เรียกว่า POCCC<sup>12</sup> ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) โดยมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานไว้เพื่อเป็นแนวทางของการทำงาน 2) การจัดองค์การ (Organizing) ให้มีโครงสร้างของงานต่างๆและอำนาจหน้าที่ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักรสิ่งของและตัวคนอยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้ 3) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) โดยผู้บริหารที่จะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคนงานของตนจะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนงานและองค์กรที่มีอยู่และรวมถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้อยู่ใต้บังคับ

บัญชาอย่างใกล้ชิดนอกจากนี้ยังต้องทำการประเมินโครงสร้างขององค์กรและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำอีกด้วยหากโครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมแล้วก็เป็นต้องปรับปรุงแก้ไขและเช่นเดียวกันหากผู้ใต้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพการไหล่ออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็น4) การประสานงาน (Coordinating) การงานที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้และกำกับให้ไปสู่จุดหมายเดียวกัน และ 5) การควบคุม (Controlling) กำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่างๆที่ทําไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้วทำให้การดำเนินควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการวิจัยที่ผ่านมา<sup>13</sup> ได้ข้อค้นพบว่า กระบวนการบริหารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.038) จากข้อมูลวิจัยสามารถอภิปรายจำแนกกระบวนการบริหารรายด้าน

ด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $r = 0.388$ ,  $p\text{-value} < 0.001$ ) จากข้อมูลวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ว่า บุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ มีการปรับแผนปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดัน

โลหิตสูงให้เหมาะสมเมื่อสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ( $\bar{X} = 3.78$ ,  $S.D. = 0.630$ ) มีการกำหนดวิธีการกำกับและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงชัดเจน ( $\bar{X} = 3.72$ ,  $S.D. = 0.720$ ) และ มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ( $\bar{X} = 3.72$ ,  $S.D. = 0.720$ ) เนื่องจากมีข้อจำกัดในปัจจุบันทั้งสามด้าน ดังนั้นการวางแผนที่ดีในการใช้ทรัพยากรบริหารจะทำให้สามารถใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งสอดคล้องกับหลักการวางแผนของ Henri Fayol<sup>4</sup> ที่ระบุว่า การวางแผนหรือวางโครงการอย่างกว้างๆว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ พร้อมด้วยวางแผนวิธีปฏิบัติ ระบุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้นๆก่อนลงมือปฏิบัติการ

ด้านการจัดองค์กร มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $r = 0.392$ ,  $p\text{-value} < 0.001$ ) จากข้อมูลวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ว่า บุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ ได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้รับผิดชอบทุกกิจกรรมชัดเจน ( $\bar{X} = 4.16$ ,  $S.D. = 0.630$ ) และ รพ.สต.ของท่านมีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ( $\bar{X} = 4.08$ ,  $S.D. = 0.660$ ) และ ท่านมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรอย่าง

ชัดเจน ( $\bar{X}=3.72$ , S.D.=0.720) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการวางแผนของ Henry Fayol<sup>4</sup> ที่ระบุว่า การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหารขององค์กร จะต้องมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อย หรือของบุคลากร ตำแหน่งต่างๆของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะบทบาทหน้าที่ และวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กันตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันไป

ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $r=0.218$ , p-value=0.019) จากข้อมูลวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ว่า บุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาหน่วยงาน ( $\bar{X}=4.04$ , S.D.=0.550) และรพ.สต.ของท่านมีอุปกรณ์สื่อสารเช่นวิทยุสื่อสาร หรือโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อกับสาธารณสุขอำเภอและเครือข่ายได้อย่างชัดเจน ( $\bar{X}=3.96$ , S.D.=0.810) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ Henry Fayol<sup>4</sup> ที่ระบุว่าหน้าที่ในการสั่งงานต่างๆของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งจะทำให้สำเร็จผลที่ดีก็โดยผู้บริหารที่จะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคนงานของตนจะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนงานและองค์กรที่มีอยู่และรวมถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดนอกจากนี้ยังต้องทำการประเมินโครงสร้างขององค์กรและผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา

ของตนเป็นประจำอีกด้วยหากโครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมแล้วก็จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข และเช่นเดียวกันหากผู้ใต้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพการไหลออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องทำ

ด้านการประสานงาน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $r=0.330$ , p-value<0.001) จากข้อมูลวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ว่า บุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ มีการทำแผนผังและกำหนดหน้าที่ของแต่ละส่วนงานไว้อย่างชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน ( $\bar{X}=3.99$ , S.D.=0.710) และควรเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานปรึกษาและซักถามงานด้านต่างๆได้โดยตรง ด้วยวิธีการติดต่อที่มีประสิทธิผลรวมถึงรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น โทรศัพท์หรือวิทยุสื่อสาร และท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรมีการใช้แผนงาน/โครงการ ติดตามงานต่างๆอย่างใกล้ชิดเพื่อศึกษาข้อขัดข้องในด้านการประสานงานโดยเฉพาะด้านเวลา ( $\bar{X}=3.96$ , S.D.=0.710) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประสานงานของ Henri Fayol<sup>4</sup> ภาระหน้าที่ในการทำงานที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดหมายเดียวกัน

ด้านการควบคุม มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $r=0.537$ , p-value<0.001) จากข้อมูลวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ว่า บุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริม

สุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ ได้รับการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรค ความดันโลหิตสูงจากผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ( $\bar{X}$  =4.04, S.D.=0.590) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการวางแผนของ Henri Fayol<sup>4</sup> ที่ระบุว่า การควบคุม คือ ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่า กิจกรรมต่างๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว

### ข้อเสนอแนะ

#### ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหาร มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมโรค ความดันโลหิตสูง ของบุคลากรสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกระบี่ มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงแต่ยังคงต้องมีการปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมในบางประเด็น เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดการพัฒนาดำเนินการขึ้น กล่าวคือผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนทางด้านบุคคลากร การจัดการด้านงบประมาณ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่มีความจำเป็น ให้ผู้ร่วมงานทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดให้มีโครงสร้างของงาน และอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนมีแนวทางในการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานมีการประสานงานในรูปคณะกรรมการ ในงานที่ไม่สามารถแยกผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการนำเสนอปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขของการปฏิบัติงาน มีกระบวนการการควบคุมกำกับกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการช่วยเหลือ

สนับสนุนการแก้ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขเพื่อร่วมกันพิจารณาในระดับอำเภอ

### เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization.Hypertension fact sheet. Retrieved from <http://www.searo.who.int>. 2011.
2. ญัฐธิดาพรรณ พันธุ์มั่งและคณะ.คู่มือการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.2556.
3. Weichrich Heinz, Koontz Harold. Manage A Global Perspective Mcgraw Hill. 1993.
4. Fayol, Henry. Industrial and General Administration. New Jersey: Clifton.1994.
5. Daniel W.W. Biostatistics: Basic Concepts and Methodology for the Health Sciences (9 thed). New York: John Wiley & Sons. 2010.
6. Best, John W. Research is Evaluation. (3 rd ed). Englewood cliffs: N.J. Prentice Hall. 1977.
7. วิเชียร วิทย์อุดม.องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.2550.

8. ประจักษ์ บัวผัน. การบริหารโครงการสุขภาพ. ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2550.
9. อุเทน จิณโรจน์ และวิทัศน์ จันทร์โพธิ์ศรี. ลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยในการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานระบาคติวิทยาโรคติดต่อของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดมหาสารคาม. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น 2557, 21(1), 63-74.
10. ศศิวิมล ปุจฉากการ. องค์ประกอบการบริหารที่มีอิทธิพลต่อความต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่องของโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 2534.
11. นุชนาด ขวาไทย. ปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขด้านสุขาภิบาลอาหาร โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2557.
12. Gulick, Luther, L. Urwick. Paper on the Science of Administration. New York: Columbia University. 1939.
13. ชายณรงค์ ไชยสัตย์และอมรศักดิ์ โพธิ์อ่ำ. ปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2559; 3-4, 63-70.